

ІНДУСТРІАЛЬНО-ЛОГІСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

INDUSTRIAL AND LOGISTICS INFRASTRUCTURE AS THE BASIS INNOVATIVE MODERNIZATION OF THE ECONOMY

У статті розглянуто сутність та зміст категорій промислової та транспортної інфраструктури з урахуванням еволюції виробничої, транспортної і, зокрема, залізничної інфраструктури, доведено їх залежність від науково-технічного прогресу, який безпосередньо змінює структуру національного виробництва, та обґрунтовано необхідність створення нових інфраструктурних об'єктів, які сприяють розвитку економіки. Висвітлено недостатній розвиток інфраструктури, який перешкоджає зниженню рівня відповідних витрат та зниженню ефективності товарних ринків. Обґрунтовано потребу вживати заходів щодо раціонального розташування на території держави виробничих сил та транспортно – логістичних, маркетингових об'єктів, визначити оптимальні форми та забезпечити якість посередницького, складського, транспортного й інформаційного обслуговування. Ключова роль у розвитку інфраструктури належить інноваційній та інвестиційній складовій. Зазначимо, що розвиток будь-якого об'єкта – це перехід від одного його якісного стану до іншого. Останній характеризується структурою (механізмом), джерелами, формами й спрямованістю.

Ключові слова: інфраструктура, розвиток, транспортно-логістична інфраструктура, логістика.

В статті рассмотрены сущность и содержание категорий промышленная и транспортная инфраструктура с учетом эволюции производственной, транспортной, и в частности железнодорожной инфраструктуры, доказана их зависимость от научно-технического прогресса, который

непосредственно изменяет структуру национального производства, и обосновать необходимость создания новых инфраструктурных объектов, способствуют развитию экономики. Освещены недостаточное развитие инфраструктуры, который препятствует снижению уровня соответствующих затрат и снижению эффективности товарных рынков. Обоснована необходимость принимать меры по рациональному расположению на территории государства производственных сил и транспортно – логистических, маркетинговых объектов, определять оптимальные формы и обеспечить качество посреднического, складского, транспортного и информационного обслуживания. Ключевая роль в развитии инфраструктуры принадлежит инновационной и инвестиционной составляющей. Отметим, что развитие любого объекта – это переход от одного его качественного состояния к другому. Последний характеризуется структурой (механизмом), источниками, формами и направленностью.

Ключевые слова: инфраструктура, развитие, транспортно-логистическая инфраструктура, логистика.

The article examines the nature and content of the categories of industrial and transport infrastructure, taking into account the evolution of production, transport, and particularly rail infrastructure proved their dependence on technological progress, which directly alters the structure of national production, and justify the need for a new infrastructure projects, which promote economic development.

Key words: infrastructure development, transport and logistics infrastructure, logistics.

УДК 658.7:330.341.1

Глазкова А.С.

аспірант

Український державний університет залізничного транспорту

Вступ та постановка проблеми. У кожній країні є специфічні характеристики соціально – економічного стану, але її сучасний стан визначається перш за все загальним станом економіки. Перед всією країною, перед усіма регіонами стоїть завдання забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку. Проблеми стійкого і погодженого соціально-економічного стану країни в цілому і окремих регіонів є, як ніколи, актуальними на сучасному етапі становлення України як рівноправного і стабільного члена світового співтовариства.

Розвивати економіку, це значить розвивати інфраструктуру в цілому, тому що розвинена інфраструктура є запорукою розвиненої економіки. Важливо не упустити жодного елемента інфраструктури.

На сьогодні актуальним є питання необхідності відновлення зв'язків між інфраструктурами країни, а саме взаємозв'язків між чинниками модернізації транспортно-логістичної інфраструктури, промис-

ловості і залізничного транспорту. Ці галузі є утворюючими економіки будь-якої країни.

Літературний огляд. До проблем функціонування інфраструктури в дослідженнях зверталися такі вчені, як: В.Л. Дикань, К. Макконел, А.А. Алексахин, Ситник В.Ф., Орленко Н.С., Бєлов М.А., Орешин В.П., Овчар П.А, Токмакова І.В. та багато інших вітчизняних та закордонних вчених. Водночас не вирішеним аспектом загальної проблеми залишається питання управління інфраструктурним комплексом на різних рівнях будь-якої системи, зокрема транспортно-промисловим комплексом України.

На сьогодні більшість учених поділяє думку про те, що існує пряма залежність між рівнями розвитку інфраструктури й економіки. У розглянутих працях доведено, що в рамках окремих регіонів та відповідних елементів (підприємств) інфраструктура може й має розвиватися по-різному [1]. Особливо актуальною є проблема розвитку інфраструктури

для країн з великою територією, де є істотні розбіжності між регіонами, галузями економіки тощо.

У зв'язку з цим дослідження питання функціонування інфраструктурного комплексу у промисловій та транспортній галузях в умовах сучасного економічного стану України становлять значний інтерес і висновки, отримані в результаті дослідження, можуть мати широке практичне застосування.

Мета статті. Метою статті є розкрити сутність і зміст категорій промислова та транспортна інфраструктура з урахуванням еволюції виробничої, транспортної і, зокрема, залізничної інфраструктури, довести їх залежність від НТП, який безпосередньо змінює структуру національного виробництва, та обґрунтувати необхідність створення нових інфраструктурних об'єктів, які сприяють розвитку економіки.

Основний матеріал дослідження. Для сучасного етапу розвитку інфраструктури будь-якої галузі характерні недостатній рівень культури ринкових відносин, великі виробничі та транспортні витрати, відсутність надійної та повної інформації про функціонування товарного ринку, недостатній розвиток тарно – пакувальної бази, різке скорочення обсягів й асортименту виробничо-технологічних і транспортно-експедиторських послуг тощо. Недостатній розвиток інфраструктури перешкоджає зниженню рівня відповідних витрат та зниженню ефективності товарних ринків. Тому треба вживати заходів щодо раціонального розташування на території держави виробничих сил та транспортно – логістичних, маркетингових об'єктів, визначати оптимальні форми та забезпечити якість посередницького, складського, транспортного й інформаційного обслуговування. Ключова роль у розвитку інфраструктури належить інноваційній та інвестиційній складовій. Зазначимо, що розвиток будь-якого об'єкта – це перехід від одного його якісного стану до іншого. Останній характеризується структурою (механізмом), джерелами, формами й спрямованістю. Розвиток – це не проста і не будь-яка зміна, а зміна, яка пов'язана з перетвореннями у внутрішній структурі, що становить собою сукупність функціонально поєднаних між собою елементів і залежностей. Для досягнення поставленої мети нами досліджено взаємозв'язок між чинниками модернізації транспортно-логістичної інфраструктури. Цей взаємозв'язок представлено на рисунку 1.

Для більш ретельного обґрунтування перспективних організаційних форм співпраці підприємств промисловості і залізничного транспорту, що на відміну від існуючих ґрунтується на вивченні еволюції промислової інфраструктури і залізничного транспорту, зокрема під впливом НТП, у ході дослідження нами виділено такі головні етапи розвитку промислової і залізничної інфраструктури: 1) перша промислова революція – стрімке зрос-

тання продуктивних сил на базі крупної машинної індустрії – створення залізничного рухомого складу – активізація розбудови залізниць; 2) друга промислова революція – масове освоєння поточкового виробництва, широке застосування електрики і хімікатів – формування ТВК – електрифікація залізниць – територіально-виробнича структура вітчизняного залізничного комплексу; 3) цифрова революція – перехід у виробництві до застосування інформаційно-комунікаційних технологій – широке впровадження інновацій – застосування інтелектуально-логістичних принципів організації перевезень; 4) неоіндустріальна революція – створення повністю автоматизованих виробництв, що взаємодіють із споживачами через Інтернет-мережу, і за рахунок чого забезпечується випуск індивідуалізованої продукції. Вплив таких змін на залізничний транспорт орієнтує його на розбудову інтелектуальних транспортно-логістичних систем товароруку.

До сучасної транспортно-логістичної інфраструктури відносять: транспортні, комунікаційні, складські та обслуговуючі елементи, які пов'язані з додатковою обробкою товарів; сукупність будівель, споруд з необхідним обладнанням для складування продукції, пакування; засоби отримання, передачі та обробки інформації з наданням торговельних, побутових та адміністративних послуг, які забезпечені необхідними ресурсами – природними, матеріально-технічними, інформаційними, інституційними і фінансовими; логістичні центри, логістичні оператори, склади загального призначення.

Таким чином, в наш час об'єктивною умовою розвитку підприємств залізничного транспорту виступає модернізація транспортно – промислового комплексу, яка безпосередньо пов'язана з розбудовою індустріально-логістичної інфраструктури. Характеристики індустріально – логістичної інфраструктури розвитку промислово – транспортного комплексу наведені на рисунку 2.

Таким чином, нами запропоновано розуміння змісту економічної категорії «індустріально-логістична інфраструктура», що, на відміну від існуючих, враховує специфіку організаційно-управлінських технологій інноваційної модернізації економіки. Під інноваційно-логістичною інфраструктурою запропоновано розуміти поєднання елементів інноваційно-виробничої і транспортно-логістичної інфраструктури з метою активізації і підвищення соціально-економічної ефективності процесів виробництва і реалізації продукції (у тому числі транспортних послуг) на основі впровадження транспортно-логістичних технологій організації перевізного процесу, маркетингового обґрунтування товароруку, забезпечення партнерської співпраці. Це є теоретичним підґрунтям для розроблення інструментарію інноваційної модернізації виробничо-транспортних комплексів.

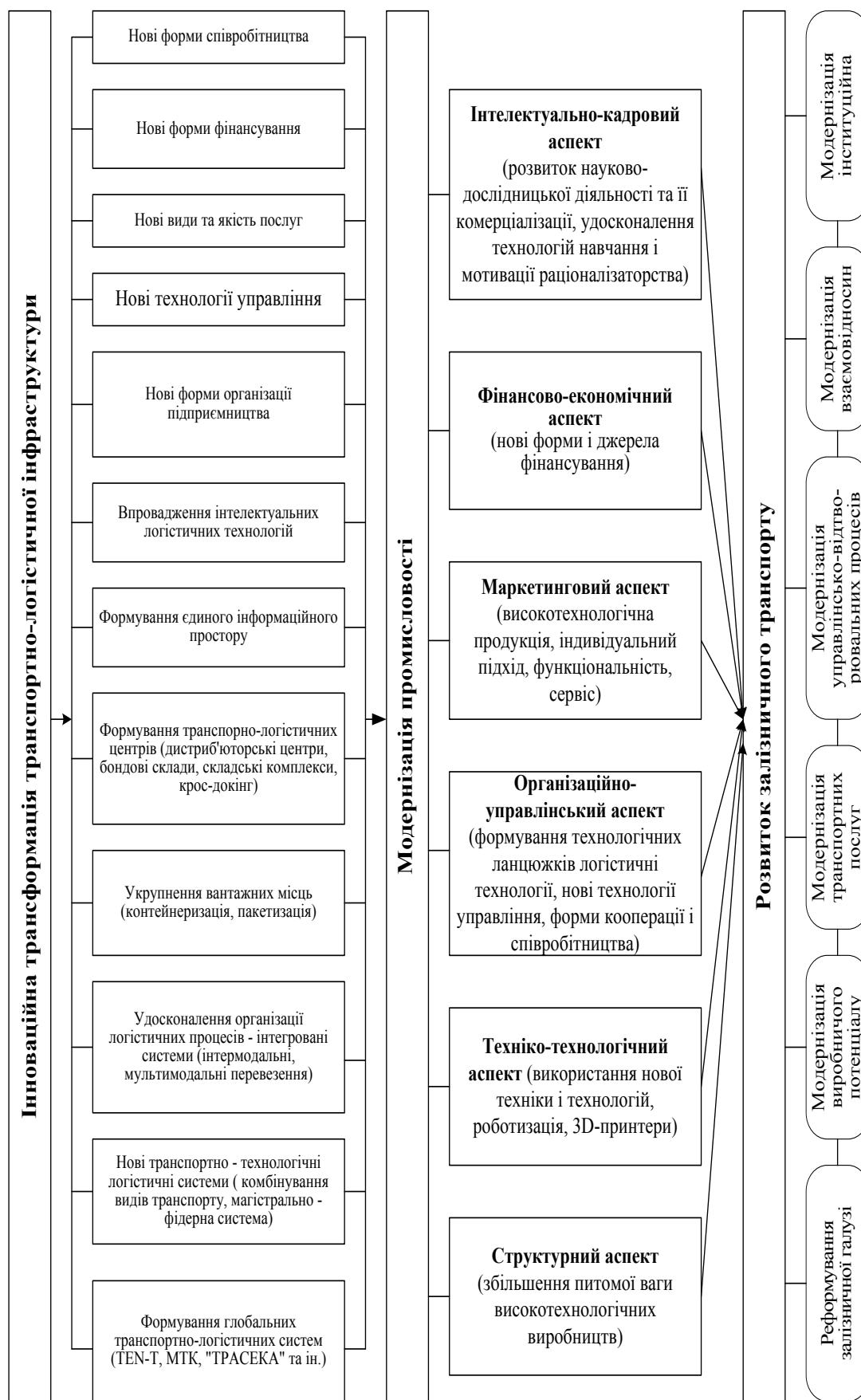

Рис. 1. Взаємозв'язок між чинниками модернізації транспортно-логістичної інфраструктури, промисловості і залізничного транспорту

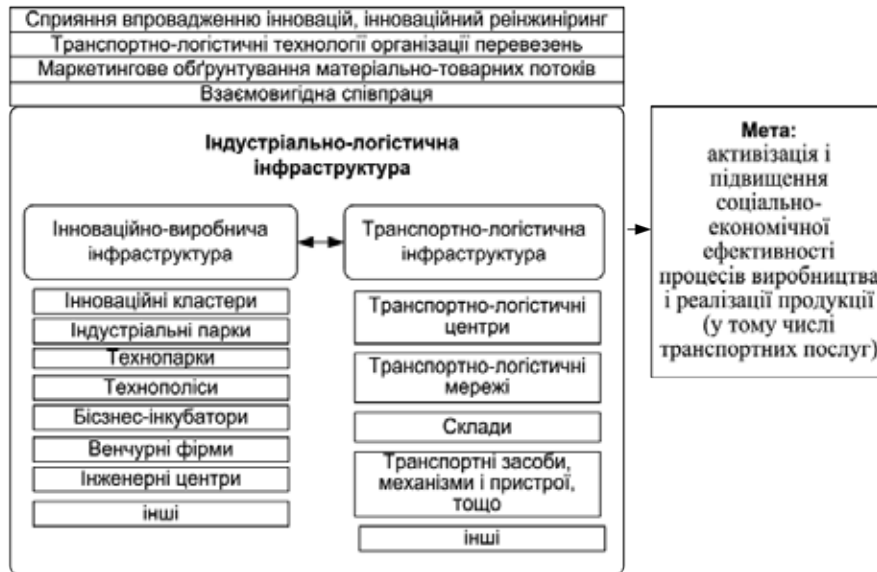

Рис. 2. Характеристики індустріально-логістичної інфраструктури розвитку промислово-транспортного комплексу

Систематизація чинників мотивації інтеграційного розвитку залізничного транспорту, яка, на відміну від відомих, враховує вплив чинників модернізації транспортно-логістичної інфраструктури і промисловості на інноваційні перетворення в залізничній галузі, що є елементом обґрунтування стратегії інтеграційного розвитку залізничного транспорту.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Алексахин А.А. Логистический подход к управлению логистической инфраструктурой / А.А. Алексахин // Логистика и управление цепями поставок – 2005. – № 1 (6). – С. 3-5.
2. Дикань В.В. Забезпечення розвитку машинобудівного комплексу України в умовах створення промислово – логістичної системи: монографія. - К.: УкрДАЗТ, 2013. – 390 с.
3. Дикань В.Л. Комплексний підхід до управління стійким розвитком підприємств машинобудування Вісник економіки транспорту і промисловості. Збір наук. праць. – Харків, УкрДАЗТ, 2015. – № 49. – С. 11-18.
4. Макконел К. Экономикс. Принципы, проблемы и политика / К. Макконел, С. Брю – М.: Инфра-М, 2005. – 940 с.
5. Овчар П.А. Визначення стратегії розвитку інфраструктурного комплексу регіону [Електронний ресурс] П.А. Овчар – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/dutp/2007-2/txts/07opaikr.htm>
6. Ситник В.Ф. Імітаційне моделювання / В.Ф. Ситник, Н.С. Орленко – К.: КНЕУ, 1998. – 234 с.
7. Токмакова І.В. Забезпечення гармонійного розвитку залізничного транспорту України: Монографія. – Харків: УкрДУЗТ, 2015. – 403с.
8. Управління виробничою інфраструктурою / За ред. М.А. Белова. – К.: Укртиппроєкт, 1997. Розд. 1. – С. 208.
9. Forrester J. Industrial Dynamics: A Major Break through for Decision Makers [Текст] / J. Forrester // Harvard Business Review. – 1958. Vol. 36, № 4. – P. 37-66.

10. <http://konesh.ru/formuvannya-infrastrukturi-rozvitku-promislovih-pidpriyems.html>
11. <http://www.fes.kiev.ua/new/wb/media/InfraSTRUKTURA.pdf>

REFERENCES:

1. Aleksakhyn A.A. Lohystycheskyi podkhod k upravleniyu lohystycheskoi ynfastrukturoi / A.A. Aleksakhyn // Lohystyka y upravlyenyetsepamy postavok – 2005. – # 1 (6). – S. 3-5.
2. Dykan V.V. Zabezpechennia rozvytku mashynobudivnoho kompleksu Ukrainy v umovakh stvorennia promyslovo – lohystychnoi systemy: monohrafiia. – K.: UkrDAZT, 2013. – 390 s.
3. Dykan V.L. Kompleksnyi pidkhid do upravlinnia stiikym rozvytkom pidpriemstv mashynobuduvannia Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. Zbir nauk. prats. – Kharkiv, UkrDAZT, 2015. – # 49. – S. 11-18.
4. Makkonel K. Экономикс. Принципы, проблемы y polytyka / K. Makkonel, S. Briu – M.: Ynfra-M, 2005. – 940 s.
5. Ovchar P.A. Vyznachennia stratehii rozvytku infrastrukturnoho kompleksu rehionu [Elektronnyi resurs] P.A. Ovchar – Rezhym dostupu: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/dutp/2007-2/txts/07opaikr.htm>
6. Sytnyk V.F. Imitatsiine modeliuvannia / V.F. Sytnyk, N.S. Orlenko – K.: KNEU, 1998. – 234 s.
7. Tokmakova I.V. Zabezpechennia harmoniinoho rozvytku zaliznychnoho transportu Ukrainy: Monohrafiia. – Kharkiv: UkrDUZT, 2015. – 403s.
8. Upravlinnia vyrobnychoiu infrastrukturoidu / Za red. M.A. Bielova. – K.: Ukrtypproekt, 1997. Rozd. 1. – s. 208.
9. Forrester J. Industrial Dynamics: A Major Break through for Decision Makers [Tekst] / J. Forrester // Harvard Business Review. – 1958. Vol. 36, # 4. – P. 37–66.
10. <http://konesh.ru/formuvannya-infrastrukturi-rozvitku-promislovih-pidpriyems.html>
11. <http://www.fes.kiev.ua/new/wb/media/InfraSTRUKTURA.pdf>